

Vlaanderen
is open ruimte

**PROJECTOPROEP HOUTKANTEN
VOOR LOKALE BESTUREN
Oproepreglement**

**VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ**

VLM.be

OPROEPREGLEMENT PROJECTOPROEP HOUTKANTEN LOKALE BESTUREN

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	2
1.1	Visie	2
1.2	Doelstellingen	3
2	Timing.....	4
3	Algemene voorwaarden en bepalingen	4
3.1	Projectpromotor en partnerschap	4
3.1.1	Partnerschap op maat	5
3.2	Projectlocatie en ligging	6
3.3	Aanplantingen en duurzaam onderhoud	7
3.3.1	Lijnvormige houtige kleine landschapselementen	7
3.3.2	Soortkeuze en plantgoed:	7
3.3.3	Nazorg en duurzaam onderhoud	8
3.4	Andere voorwaarden en bepalingen	9
4	Procedure.....	10
4.1	Een projectaanvraag indienen	10
4.2	Ontvankelijkheid van de projectaanvraag	11
4.3	Selectieprocedure	11
4.3.1	Verloop van selectieprocedure	11
4.3.2	Beoordelingscriteria	11
4.4	Uitvoering	12
4.5	Rapportering en einduitbetaling	13
5	Financiering en kosten die in aanmerking komen	15
5.1	Kosten die in aanmerking komen	15
5.1.1	Kosten voor aanplant	16
5.1.2	Nazorg en beheerwerken	16
5.1.3	Kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer.	17
5.2	Financiering	19
6	Communicatie over het project	20
7	Terugvordering van subsidies	20
8	Contact	20
9	Inspiratie en nuttige links.....	21
10	BIJLAGE:.....	22
10.1	Lijst normbedragen voor aanplantingen en bescherming van de aanplant en technische voorwaarden	22
10.2	Plantenlijst	25

1 INLEIDING

De Vlaamse Regering trekt 1.260.000€ uit voor een projectoproep voor de aanplant van houtkanten in 2022.

De projectoproep is specifiek gericht naar gemeenten en provincies. Veel houtkanten liggen immers op publiek domein, langs wegen of waterlopen. Met de oproep wordt het beheer en de aanleg van nieuwe houtkanten op openbaar domein gestimuleerd, om zo de biodiversiteit te versterken en om bij te dragen aan het halen van de klimaatdoelstellingen.

Binnen deze projectoproep worden “houtkanten” ruim geïnterpreteerd: ze omvatten alle lijnvormige houtige kleine landschapselementen die we traditioneel in ons Vlaamse landschap en streken aantreffen: houtkanten, knotbomen, bomerijen, hagen, heggen en dreven.

1.1 VISIE

Met het houtkantenplan wil de Vlaams Minister van Omgeving het netwerk van houtige kleine landschapselementen op het platteland kwantitatief en kwalitatief versterken als ruggengraat voor een klimaatrobuust en biodivers buitengebied.

Deze projectoproep geeft mee uitvoering aan de uitbreiding van het houtkantennetwerk door aanplant van nieuwe bomen en struiken te stimuleren bij gemeenten en provincies. Tegelijkertijd zet de oproep ook in op een meer kwalitatief houtkantennetwerk door aandacht voor autochtoon plantgoed, door herstel van sterk gedegradeerde houtkanten mogelijk te maken, én door het duurzaam beheer van die nieuwe landschapselementen.

Lokale besturen krijgen binnen de oproep ook de kans om het draagvlak te vergroten door lokale initiatieven op te zetten rond de aanplant en/of het latere beheer (vorming, initiatieven inzake kennisopbouw, draagvlakverbreding en betrokkenheid van andere lokale actoren bij het project).

Hoewel landbouwers, als beheerders van de open ruimte in Vlaanderen, een belangrijke rol spelen bij het aanplanten en onderhouden van houtkanten, zijn landbouwers niet de doelgroep voor deze oproep. Zij kunnen voor het aanplanten en het beheer van houtkanten immers al gebruik maken van andere bestaande stimuli en ondersteuning (Vlaams Landbouw investeringsfonds voor o.a. aanplant van kleine landschapselementen; beheerovereenkomsten voor het onderhoud ervan). Deze oproep is een aanvulling op de inspanningen van de landbouwers en richt zich specifiek tot gemeenten en provincies die als eigenaars en beheerders van wegen en waterlopen ook gronden en zones in eigendom of beheer hebben, waar houtige kleine landschapselementen van aanzienlijke omvang groeien of aangeplant kunnen worden.

2 TIMING

- Lancering oproep: december 2022
- Indienen projecten: 30 april 2023
- Beoordeling en jurering: mei en juni 2023
- Vastlegging en mededeling resultaten: begin juli 2023
- Start uitvoering projecten: zomer 2023

3 ALGEMENE VOORWAARDEN EN BEPALINGEN

3.1 PROJECTPROMOTOR EN PARTNERSCHAP

Elk project wordt ingediend door één **projectpromotor**. De projectpromotor is de begunstigde van de subsidie en staat in voor de inhoudelijke en financiële opvolging van het project.

De projectpromotor kan **enkel behoren** tot één van onderstaande categorieën:

1. gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW;
2. provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen;

Als meerdere van voorgaande categorieën samenwerken binnen één project, treedt één van hen op als promotor, de andere(n) als partner.

In functie van het project mag de projectpromotor andere partners betrekken die hem/haar begeleiden en ondersteunen in het hele project of delen ervan (zie 3.1.1) en waarmee samengewerkt wordt. Een partner kan een inhoudelijke en/of financiële rol hebben in het project. Onder financiële rol wordt verstaan het inbrengen van een deel van de eigen middelen in het project en/of het indienen van kosten waarvoor subsidie wordt gevraagd. Een projectpartner mag echter niet factureren aan de projectpromotor.

Volgende categorieën kunnen niet optreden als projectpromotor, maar kunnen wel deel uitmaken van het **partnerschap**:

1. de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest;
2. verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's);
3. (erkende) coöperatieve vennootschappen erkend als sociale onderneming;
4. stichtingen;
5. publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de publiekrechtelijke rechtspersonen vanuit de Vlaamse Gemeenschap of Gewest;
6. natuurlijke personen;
7. feitelijke verenigingen.

////////////////////////////////////

De Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest kunnen partner zijn, maar geen subsidies vragen voor gemaakte kosten.

Bij twijfel moet de projectpromotor contact opnemen met de VLM.

3.1.1 Partnerschap op maat

Een projectpromotor mag samenwerken met andere partners naargelang de capaciteit en deskundigheid van de partner voor deze projectoproep en naargelang de beoogde realisatie.

Goede begeleiding is nodig bij de planningsfase, de aanplant en tot en met eerste jaren na aanplant. Die expertise is aanwezig bij diverse organisaties die momenteel samenwerken met of dienstverlening aanbieden voor lokale besturen rond groenprojecten en beheer, hen begeleiden daarbij of in opdracht van hen werken: middenveldorganisaties met werking rond landschaps-, natuur- en groenbeheer (bv. Regionale Landschappen; maatwerkbedrijven met werking rond landschaps-, natuur- en groenbeheer; ...)

Daarnaast kan een gemeente- of provinciebestuur ook een private externe dienstverlener inschakelen bij het project (studiebureau, landschapsarchitecten en groenontwerpers). Zij worden evenwel niet beschouwd als projectpartner, maar de kosten van de externe dienstverlening kunnen wel ingebracht worden door de projectpromotor.

Binnen het projectpartnerschap moet de kwaliteitscontrole gewaarborgd zijn en belangenvermenging vermeden worden. Als een partner-organisatie dienstverlening biedt aan het bestuur en hen begeleidt of toezicht houdt bij de aanplantingen of beheerwerken, mag hun organisatie niet instaan voor de aannemingswerken van die werken in kwestie.

De rol van elke projectpartner wordt verduidelijkt in de subsidieaanvraag.

Tussen de projectpromotor en elke projectpartner wordt een samenwerkingsovereenkomst of een intentieverklaring tot samenwerking opgesteld en bij de subsidieaanvraag gevoegd.

////////////////////////////////////

3.2 PROJECTLOCATIE EN LIGGING

De ingediende projecten voor deze oproep moeten in het **Vlaamse Gewest** liggen. Ze omvatten locaties waar bomen en/of struiken aangeplant zullen worden, die kunnen uitgroeien tot **lijnvormige houtige kleine landschapselementen** langs wegen, trage wegen, fietsostrades, waterlopen, bermen langs waterlopen, perceelsranden, enz.

Vlakvormige aanplantingen met een park- of boskarakter komen dus niet in aanmerking voor deze oproep.

Een projectaanvraag mag **meerdere locaties** omvatten waar aanplantingen voorzien worden die een **landschapsecologisch verband** vertonen door nabijheid, ligging in hetzelfde gebied, netwerk van kleine landschapselementen, landschapsstructuur of -element, enz.

De uitgangssituatie van de zones kan verschillen:

- Er staan momenteel geen bomen of struiken; het gaat dus om de aanplanting van een volledig nieuw houtig landschapselement;
- Er reteren enkele bomen of struiken van een houtig landschapselement dat in slechte staat en gefragmenteerd is. Dankzij de aanplant wordt het substantieel aangevuld en hersteld.

De locaties beantwoorden aan volgende bijkomende voorwaarden:

- Inzake eigendomstoestand of gebruiksrechten betreft het één van de volgende categorieën:
 - publiek domein in eigendom van de projectpromotor;
 - zones waar de betreffende projectpromotor juridisch rechten heeft om aanplantingen uit te voeren (zgn. "plantrecht");
 - locatie waar de betreffende projectpromotor via een overeenkomst met de eigenaar en beheerder de toelating verkregen heeft om aanplantingen uit te voeren en in stand te houden;
- De locatie behoort voor het grootste deel tot het buitengebied dat we als volgt definiëren: *de open ruimte en het landschap buiten de bebouwde kernen, met een zeer lage bebouwendichtheid. De onmiddellijke omgeving wordt gekenmerkt door een hoofdaandeel landbouwgebruik of natuur- en bosgebieden met verspreide bebouwing.*

Om een voldoende lange levensduur van de aanplantingen te garanderen moet de eigendomssituatie en/of gebruikerssituatie van het projectgebied duidelijk zijn. Daarvoor moet één van onderstaande bewijsstukken aangeleverd worden:

- Een bewijs van eigendom of juridisch document dat recht op aanplantingen bewijst;
- Een overeenkomst tussen de eigenaar en de projectpromotor die duidelijk weergeeft dat de locatie gedurende een periode van minimum 20 jaar ter beschikking wordt gesteld aan de aanvrager.

Uit de aanvraag moet blijken dat het gebruik voor KLE's voor de komende twintig jaar gegarandeerd is.

//

vertoeven, zijn ze perfect aangepast aan de bodem en de leefomstandigheden in onze streken. Bovendien hebben onze fauna en flora zich aangepast aan de groei- en bloeyecycle van die autochtone bomen en struiken. Hun voortbestaan wordt deels bedreigd omdat dergelijk plantgoed concurrentie ondervindt door invoer van goedkoper zaad- of plantgoed van elders. Nochtans gedijen ze beter in onze streken én worden ze in onze regio opgekweekt, met bijgevolg ook een lokale economische meerwaarde.

Deze oproep stimuleert het gebruik van autochtoon plantgoed en ondersteunt en moedigt indirect ook de opkweek ervan aan in onze regio. Aanplantingen worden daarom uitgevoerd met autochtoon plantgoed opgekweekt uit erkende herkomsten van streekeigen en inheemse soorten, volgens het kwaliteitslabel '[Plant van hier](#)'. Voor sommige soorten is er evenwel geen autochtoon plantgoed beschikbaar bij gebrek aan erkende oogstlocaties, en mag er dus afgeweken worden van deze voorwaarde. Ook voor de aanplant van knotbomen door poten van een bestaande boom te gebruiken, wordt een uitzondering gemaakt omdat er geen certificering voorhanden is.

Voor een overzicht van het beschikbaar erkend plantmateriaal, kunt u de Lijst Aanbevolen Herkomsten van het INBO raadplegen. Hier staan alle herkomsten met oorsprong 'autochtoon' of 'vermoedelijk autochtoon' opgelijst. Enkel van deze soorten en bijbehorende herkomsten is het mogelijk, overeenkomstig de beschikbaarheid bij de erkende bosboomkwekers, om autochtoon plantmateriaal met het bijbehorende label 'Plant van hier' te verkrijgen bij erkende bosboomkwekers. Erkende bosboomkwekers moeten het autochtoon karakter van inheemse bomen en struiken garanderen via het afleveren van een officieel '[document van de leverancier](#)'¹. De erkende bosboomkweker is hiervoor verantwoordelijk en dit document moet de levering van het plantmateriaal vergezellen. Maak hierover goede afspraken bij het plaatsen van de bestelling aangezien dergelijke documenten na levering van het plantmateriaal niet meer kunnen afgeleverd worden. Dit 'document van de leverancier' voegt u als bewijsstuk toe bij het inhoudelijke eindverslag.

3.3.3 Nazorg en duurzaam onderhoud

Binnen deze projectoproep worden de **nazorg en de eerste beheerwerken** in de looptijd van het project (4 jaar) vergoed. Daarnaast wordt ook het regulier en kwalitatief onderhoud achteraf gestimuleerd en op weg gezet.

De nazorg omvat de werkzaamheden om de struiken en bomen in de eerste jaren goed te verzorgen. Ook de heraanplant van plantjes die niet groeien of afgestorven zijn, zit daar in.

Daarna is het duurzaam onderhoud van groot belang voor een lange levensduur van de haag, heg, bomenrij, knotbomenrij, houtkant, dreef, enz. Een natuurlijke ongecontroleerde uitgroei is bij deze types quasi nooit aan de orde. Ze hebben allemaal één of andere vorm van regulier onderhoud of beheer nodig om ze de eerste twintig jaren na aanplant te laten uitgroeien tot het gewenste eindbeeld (haag, heg, knotboom, enz.) én in latere fase hun natuurlijke groei te sturen en/of onder controle te houden om diverse redenen (omvang in de hand houden ten aanzien van aanpalend landbouwgebruik; doorgang verkeer garanderen; enz.).

Daarom faciliteert de oproep de opmaak van een beheerplanning, initiatieven voor een kwaliteitsvolle uitvoering van het beheer (vorming, opleiding, ondersteuning, enz) en draagvlakverbreding. Het planmatig

¹ Overeenkomstig het Technisch Controlereglement van de Dienst kwaliteit van het departement Landbouw en Visserij gebaseerd op Europese Richtlijn 1999/105/EG

4 PROCEDURE

4.1 EEN PROJECTAANVRAAG INDIENEN

De projectaanvraag bevat volgende elementen:

- begin- en einddatum (de uitvoering van een project kan maximaal 4 jaar duren);
- projectpromotor en het eventuele projectpartnerschap;
- voorstel en motivering van de voorziene houtige kleine landschapselementen (typering, soortenkeuze, locatie, aanpak beheer, enz)
- situering van de precieze locatie(s) van de houtige kleine landschapselementen;
- de beoogde acties inzake draagvlakverbreding;
- een plan van aanpak en tijdsplanning;
- een projectbegroting;

De projectaanvraag bevat ook een aantal verplichte bijlagen:

- Een kaart die de precieze locatie(s) van de houtige kleine landschapselementen aangeeft op verschillende schaalniveaus;
- Bewijs van eigendom, aanplantrechten of een gebruiksovereenkomst met de eigenaar (minimum termijn van 20 jaar);
- Engagementsverklaringen met de partners indien van toepassing (zie voorbeeldformulier);
- Een gedetailleerde projectbegroting in het bijgevoegde sjabloon;
- Andere subsidies (indien van toepassing);
- Vergunningen (indien reeds beschikbaar bij de projectaanvraag).

Als u een projectaanvraag wil indienen, vult u daarvoor het aanvraagformulier in en het sjabloon voor de projectbegroting.

Het aanvraagformulier en de bijlagen moeten per mail bezorgd worden aan de Vlaamse Landmaatschappij via houtkanten@vlm.be, uiterlijk op 30 april 2023.

////////////////////////////////////

- nieuwe verbinding (bestaande vlak- en lijnvormige groenelementen in de omgeving worden dankzij de nieuwe aanplant verbonden met elkaar
- versterking van een bestaande verbinding,
- herstel/heropbouw van een gedegreerd netwerk.

4.3.2.2 De bijdrage aan klimaatmitigatie

Aan de hand van de omvang van de aanplant en benodigde ruimte voor uitgroei, het type en de uitgangssituatie wordt de koolstofopslag berekend met factoren die in kader van [LULUCF \(LULUCF – Land use, Land Use Change and Forestry\)](#) gehanteerd worden om koolstofopslag van landgebruikswijzigingen in te schatten:

- Als de uitgangssituatie een grasland (berm, weide, enz.) of grotendeels grazige vegetatie is, wordt een koolstofopslag van 279,8 ton CO₂/ha van de aanplanting verondersteld (instandhouding 20 jaar).
- Als de uitgangssituatie een akkerland of braakland is, wordt een koolstofopslag van 352,4 ton CO₂/ ha van de aanplanting verondersteld (instandhouding 20 jaar).

De koolstofopslag van de afzonderlijke projecten wordt gerangschikt en onderling vergeleken.

Voor de berekening kan u gebruik maken van het bijgevoegde sjabloon voor de projectbegroting.

4.3.2.3 Haalbaarheid van en draagvlak voor de aanplantingen

Haalbaarheid van aanplanting wordt afgetoetst aan eventuele voorafgaande beleids- en gebiedsprocessen (visievorming, lokale dynamiek, enz.), overleg met belanghebbenden, én initiatieven bij de aanplanting om het draagvlak voor houtige kleine landschapselementen in de omgeving te vergroten. Ze vormen een indicatie en/of soms al goede garantie op instandhouding en levensduur van de nieuwe landschapselementen.

4.3.2.4 Aanpak en haalbaarheid beheer en bijhorende initiatieven

De aanpak en haalbaarheid van het voorziene beheer tijdens én na de projecttermijn worden beoordeeld op verschillende facetten (systematische planning, coördinatie en organisatie, operationele uitvoering en personeelsinzet, partnerschap, financiering). Ze geven een indicatie over de garanties op de nazorg voor de aanplant en het goed beheer in de komende jaren.

Ook initiatieven rond kennisopbouw, opleiding en draagvlakverbreding worden hierbij beoordeeld. Dat zijn bijvoorbeeld acties binnen de eigen diensten, en/of samenwerking met lokale actoren en doelgroepen om hen te betrekken bij de opvolging, toezicht of het latere beheer (vb. landbouwers, buurt/wijkcomité, vrijwilligers enz.) .

4.4 UITVOERING

Het volledige project wordt binnen een termijn van 4 jaar uitgevoerd, te rekenen vanaf de begindatum bepaald in het Ministerieel Besluit.

Als een project vertraging oploopt en de geplande uitvoeringstermijn niet haalt, moet de projectaanvrager een gemotiveerde aanvraag tot termijnverlenging indienen bij de VLM. Die aanvraag moet uiterlijk zes maanden voor het einde van de projectuitvoeringstermijn ingediend worden en zal beoordeeld en al dan niet goedgekeurd worden door de VLM. De verlenging wordt niet goedgekeurd als die niet tijdig aangevraagd werd.

Een verlenging van de uitvoeringstermijn kan slechts éénmalig toegekend worden en bedraagt maximaal 12 maanden. De verlenging brengt geen budgettaire meerkost teweeg.

Andere wijzigingen, bijvoorbeeld aan de gegevens van de aanvrager (adres, bankgegevens, statuten...), vergunningstoestand, planning, ... moeten ook tijdig doorgegeven worden aan de VLM.

De aanplantingen in het kader van dit project worden gedurende 20 jaar instand gehouden door de projectpromotor, zoniet dienen de subsidies geheel of gedeeltelijk terugbetaald te worden.

4.5 RAPPORTERING EN EINDBETALING

De aanvrager dient een inhoudelijk eindverslag en een financieel overzicht in bij de VLM, ten laatste binnen de drie maanden na het verstrijken van de projectuitvoeringstermijn van het project. De sjablonen daarvoor zullen aangeleverd worden door de VLM.

Als er een verlenging van het project werd goedgekeurd, moet de rapportering gebeuren ten laatste drie maanden na het einde van de verlengde termijn.

Het inhoudelijke eindverslag bevat minstens volgende gegevens:

- een beschrijving van de uitgevoerde aanplantingen (inclusief eventuele bescherming), nazorg en beheerwerken in de loop van het project, met opgave van de nodige gegevens voor de berekening van de forfaitaire subsidiebedragen; de eventuele afwijkingen ten opzicht van de projectvraag worden duidelijk vermeld en gemotiveerd;
- de personeelsinzet van projectpromotor en/of partners bij de projectonderdelen (aanplanting, nazorg-beheer, draagvlakverbreding);
- een beknopte beschrijving van de activiteiten in het kader van het project voor draagvlakverbreding en voor de opstart van het beheer;
- foto's van het eindresultaat van de aanplantingen en de activiteiten;
- factuur van het gebruikte plantmateriaal met vermelding van soorten en aantallen
- 'document van de leverancier' afgeleverd bij de levering van het plantmateriaal dat het autochtoon karakter garandeert (indien van toepassing: zie hiervoor 3.3.2.2. Autochtoon plantgoed), uitgezonderd voor aanplant van knotbomen met poten

Voor de begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer worden wordt een financieel overzicht toegevoegd dat minstens volgende gegevens bevat:

- personeelsinzet van de projectpromotor en/of partners: motivering voor de inzet bij projectonderdeel, de effectieve tijdsinzet (uren) en loonbarema;
- kosten van werkmiddelen;

////////////////////////////////////

- kosten van externe dienstverlening: de factuur wordt als bewijsstuk toegevoegd.
- in voorkomend geval de gegevens over andere subsidies of toelagen die goedgekeurd zijn of waarvan de aanvraag nog loopt.

De VLM kan indien nodig bijkomende bewijsstukken of gegevens opvragen. De projectaanvrager krijgt dan nog 10 werkdagen om die te bezorgen. De VLM kan op elk moment ter plaatse een controle uitvoeren van de effectieve realisatie van het project.

Op basis van de bewezen en aanvaarde kosten voor de uitvoering van het project wordt het definitieve financieringsbedrag herberekend. Het herberekende bedrag kan nooit het toegekende financieringsbedrag uit het ministerieel besluit overschrijden.

Overzicht kosten en kostprijsberekening per projectonderdeel :

	maximum -bedrag	Berekening op basis van	Kostprijsberekening
Kosten voor uitvoering van AANPLANTING	/	Normbedragen aanplanting	Voorziene aanplanting X normbedrag
Kosten voor de BESCHERMING van de aanplanting (omheining/afrastering)	/	Normbedragen bescherming	Voorziene bescherming X normbedrag
Kosten voor NAZORG en BEHEERwerken	/	20% van kostprijs voor aanplanting (excl. bescherming)	20% van kosten voor uitvoering aanplanting
Diverse kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer: - Eigen personeel of personeel van partners - Kosten voor externe Dienstverlening - Werkingskost	Max. 5000 €	personeelskost volgens profiel/barema Kost voor inzet personeel op basis van factuur Kostenbewijs (factuur, onkostennota)	Aantal gepresteerde uren X personeelskost volgens profiel/barema Aantal gepresteerde uren X kostprijs volgens factuur
TOTALE Projectkost			SOM van bovenstaande kosten

Het subsidiebedrag bedraagt 70% van de totale projectkost die rekening houdt met normbedragen, de procentuele verhoudingen en maximale bedragen.

5.2 FINANCIERING

Er worden geen voorschotten voorzien voor de goedgekeurde projecten.

De projectpromotoren zorgen voor een eigen inbreng van 30% van de totale projectkost. De eigen inbreng bestaat uit het niet-gesubsidieerde deel van aanplant, nazorg/beheer, én diverse kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer.

Andere subsidies mogen gebruikt worden voor de eigen inbreng tenzij die afkomstig zijn van het Lokaal energie- en klimaatpact. Ze worden wel op voorhand gemeld, en de totale subsidiëring mag niet meer bedragen dan 100% van de totale projectkost.

6 COMMUNICATIE OVER HET PROJECT

De projectpromotor voorziet minstens één infobord², vlakbij de aanplantingen, voor de zichtbaarheid en herkenning van de aanplanting. Op het infobord komt inhoudelijke informatie over het nieuwe houtig klein landschapselement. Omvang, kleur- en materiaalgebruik van de communicatiedrager worden afgestemd op de omgeving: het infobord mag voldoende aandacht trekken en opvallen, maar wordt geïntegreerd in het landschap.

Aanvullende communicatie-initiatieven zijn uiteraard toegelaten en aangewezen (artikel, sociale media³, infoblad, nieuwsbrief, ...).

Het logo van de Vlaamse Landmaatschappij moet vermeld worden bij alle communicatie activiteiten over het project. U kunt daarvoor het combilogo of sponsorlogo gebruiken dat u vindt op [de website van de VLM](#).

7 TERUGVORDERING VAN SUBSIDIES

De toegekende subsidie kan geheel of gedeeltelijk teruggevorderd worden of niet volledig uitbetaald worden in onderstaande gevallen:

- de uitvoering van de activiteiten is onvoldoende;
- bij de besteding van de subsidie wordt de [regelgeving voor overheidsopdrachten](#) niet nageleefd;
- de begunstigde leeft de voorwaarden niet na waaronder de projectsubsidie werd verleend;
- de begunstigde leeft de communicatieverplichtingen niet na;
- de begunstigde wendt de subsidie niet aan voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend;
- de begunstigde verhindert de controle ter plaatse;
- de begunstigde verantwoordt de subsidie niet volledig en binnen de bepaalde termijn.

8 CONTACT

Als u vragen hebt, kunt u altijd mailen naar houtkanten@vlm.be.

² met vermelding van de herkomst van de subsidies

³ De Vlaamse Landmaatschappij is actief op Facebook, Twitter en LinkedIn. Tagt u ons in uw communicatie via sociale media? Wij vinden het fijn om de vorderingen op terrein te zien, en delen uw bericht graag op onze kanalen als dat past in onze sociale mediaplanning.

9 INSPIRATIE EN NUTTIGE LINKS

- Info over autochtoon plantgoed: [autochtoon plantgoed – plant van hier](#) (omvat ook plantgids met aangewezen soorten per streek); [bosbouwkundig teeltmateriaal](#)
- Het doel van Bomenwijzer is om u te helpen een doordachte en duurzame boomsoortkeuze te maken voor elke specifieke situatie. Daarbij vertrekt u van de standplaats waar de boom moet komen en het eindbeeld dat u voor ogen hebt : <https://bomenwijzer.be/>
- [Vlaams actieplan wilde bestuivers](#)

10 BIJLAGE:

10.1 LIJST NORMBEDRAGEN VOOR AANPLANTINGEN EN BESCHERMING VAN DE AANPLANT EN TECHNISCHE VOORWAARDEN

Werkzaamheden die op forfaitaire basis in aanmerking komen voor de subsidie	Normbedrag (euro)	Norm-eenheid	Technische voorwaarden
Aanplant haag	10 €	m	(1) het plantgoed bestaat uitsluitend uit streekeigen en gecertificeerd autochtoon plantgoed; (2) een haag wordt alleen mechanisch beschermd tegen vraat; (3) een haag is minstens 25m lang, heeft minstens 4 planten per meter, is aangelegd met plantgoed dat minstens 60cm hoog is en wordt aangeplant tussen 15 november en 15 maart. Dode planten worden door geschikte soorten vervangen. Indien noodzakelijk wordt de haag met een afrastering beschermd tegen het vee; (4) waardplanten voor bacterievuur worden niet geplant in een straal van 1000m van fruitboomgaarden en boomkwekerijen; (5) er worden geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt op de haag;
Aanplant heg	3,5€	m	1) het plantgoed bestaat uitsluitend uit streekeigen en gecertificeerd autochtoon plantgoed; (2) een heg wordt alleen mechanisch beschermd tegen vraat; (3) een heg is minstens 25m lang, heeft minstens 1 plant per meter, is aangelegd met plantgoed dat minstens 60cm hoog is en wordt aangeplant tussen 15 november en 15 maart. Dode planten worden door geschikte soorten vervangen. Indien noodzakelijk wordt de heg met een afrastering beschermd

gladde iep (veldolm)	<i>ulmus minor</i>	x	x	x	x
grauwe abeel	<i>populus x canescens</i>			x	
grauwe / rosse wilg	<i>salix cinerea</i>			x	
grauwe els	<i>alnus incana</i>			x	x
grootbladige linde (zomerlinde)	<i>tilia platyphyllos</i>			x	
haagbeuk	<i>carpinus betulus</i>	x	x	x	x
hazelaar	<i>corylus avellana</i>	x	x	x	
heggeroos	<i>rosa corymbifera</i>	x	x		
hondsroos	<i>rosa canina</i>	x	x		
hulst	<i>ilex aquifolium</i>	x	x		
katwilg	<i>salix viminalis</i>	x	x		
kleinbladige linde (winterlinde)	<i>tilia cordata</i>			x	
kleinbloemige roos	<i>rosa micrantha</i>	x	x		
koraalmeidoorn	<i>crataegus rosiformis</i>	x	x		
kraagroos	<i>rosa agrestis</i>	x	x		
kraakwilg	<i>salix fragilis</i>			x	x
laurierwilg	<i>salix pentandra</i>			x	
mispel	<i>mespilus germanica</i>	x	x		
ratelpopulier	<i>populus tremula</i>				x
rode kornoelje	<i>cornus sanguinea</i>	x	x	x	
ruwe berk	<i>betula pendula</i>				x
ruwe iep (bergolm)	<i>ulmus glabra</i>			x	x
schietwilg	<i>salix alba</i>			x	x
schijnegellantier	<i>rosa columnifera</i>	x	x		
sleedoorn	<i>prunus spinosa</i>	x	x	x	
spaanse aak (veldesdoorn)	<i>acer campestre</i>	x	x	x	

////////////////////////////////////

